

Igen tisztelt barátom,
elnézésedet kérem, hogy néhany percre igénybe veszem türel-
medet és figyelmedet. Leveletem két alkalom váltotta ki: egy
régebbi beszélgetésünk a Gondolat feltámasztásáról, és József
Attiláról, ill. a pártköltészetről tartott előadásod, melyet
tegnap olvastam el.

Engedd meg, hogy rögtön a tárgyra térjek. Kitűnő elő-
adásoddal, mely nyilván a párt hivatalos álláspontját fogal-
mazza meg - nagyjából egyetértének, ha a párt gyakorlata
fedné az elméletet. De minéz kezdjek, marxista lévén, egy
elmélettel, amely semmiképp sem igyekszik a megvalósulása
felé? A párt gyakorlata - ha más formák közt valósul is meg -
ugyanaz maradt, mint József Attila idejében. Ma is ugyanol-
y, tompán érzéketlen annak a fel nem ismerésében, hogy
melyik az őt méltón képviselő művészet, ugyanolyan szektá-
riánus a művészek kiválóztatásában, ugyanolyan vak értékelé-
sükben s ugyanazokat a lélektani és tapintatbeli hibákat
követi el "felhasználásukban".

Magamról veszem a példát. Nemcsak azért, mert a magam
esetét ismerem a legpontosabban s ezért, belőle kiindulva,
nyugodtan általánosíthatnák, hanem mert magamat tartom a
legjelentősebbnek a ma élő magyar írók között s ezért ha
a párt történetesen épp csak velem szemben tévedne, ez az
egy tévedése - csakúgy mint J.A. esetében - súlyosabban es-
nék latba, mint minden egyéb igaztevése ezen a területen.
Nur die Lumpe sind bescheiden! Személyemre ugyan az vagyok,
de nem műveimre s nyilván ez életem harmincéves tévedése,
mert a műnek, ugyáltszik, születésén túl is szüksége van a
szociális szolgáltatásra.

Mint látod, tisztelt barátom, előzetes engedelm
nélkül is úgy fordulok nozzád, olyan szégyentelen őszinte-
séggel, mintha magamban gondolkodnék. Tiszteletem s nozzád
valé feltétlen bizalmam segít nozzá enhez a vallomásnoz,
melyet csak a műért való helytállás erkölcsi bátorsága
menthet meg a szemérmatlenségnek még a látszatától is.
Meggyőződésem, hogy úgy fogod fogadni, emilyen becsületesen
én adom s csak idő igénybevételéért kérek ismételten el-
nézést.

A látteleletnek eredendő hibája, hogy magam veszem fel,
nélküled, mivel sem írói, sem emberi pályafutásomat nem is-
merea eléggé, s még kevésbé, hogy mit végeztem. Nem isme-
red négykötetes regényemet, mellyel úgy gondolom, egy élet-
re letettem a garast. /két régebbi könyvem, melyeket olvas-
tál, csak újgyakorlat volt amaz elé/ Kissé nevetséges, ha
az ember 52 éves fejjel egy kéziratra nivatkozik, melyet tiz

éve nem tud kiadni, de e vita- és panaszlevelem során kénytelen vagyok ezúttal általad ismeretlen tényezőt beiktatni érvelésembe. Kénytelen vagyok, mint mindenki, akit a siker nem igazolt, mint ahogy J.A. is megtette, kénytelen vagyok menteségeket keresni; megtalálom őket, nevükön nevezve, a te értekezésedben is. S kénytelen vagyok, a legkeserűbb kényszerűség, hivatkozni: - arra a 15-20 emberre, akik kéziratodat ismerik, illyes Gyulára, aki már 7-8 évvel ezelőtt írt róla a Nyugaton, illés Endrere, aki egyenrangúnak tekintti Flaubert Education-jával s Tolsztoj Háború és Békéjével, s végül magára a pártra, amely nemrég, - amikor a párttól a könyv kiadásához segítségért kértem - elolvastatta a lektorról /l. Antalné, Rosta! / azt a jelentést kapta, hogy "a első nagy, magyar munkásregény" hogy "politikai tett, amelylyel a vezetőségnek azonosítania kell magát", sőt, ha jól emlékszem, hogy "a legnagyobb magyar regény".

Naiv vagyok? Nézd ez, mert ennyi naivság kell az alkotáshoz. Írói önérzetemet ugyiszólván semmi más nem ovja kb. 25 év óta, mint ez a kopár dac s az emberiségben való bizalmam. De most már eróm kezd a vége felé járni.

A párthoz való viszonyomban kisérteties pontossággal ismétlődik meg az, ami József Attilával történt. Beszélgetek róla, több jobbal, mint akárki más, mert nálalál megint barátom volt s többet tudok életéről, mint bárki azok közül a párton, akik most oly élveteg diadallal tenyerelnek rá - utólag. Tudom, hogy élete végéig nem neverte ki a párt részéről ért sérelmeket, értékének fel nem ismerését, a vállveregető, főbenyesen oktató hangot, az ostoba kritikát s végül mellőzését az Oroszországba utaztatott írók kiválasztásában. Teljesen elforult a párttól, mint tudod, még magától a mozgalomtól, sőt a marxizmustól is, s nemcsak sértődöttségében, hanem mert úgy vélte, hogy nem lenet igaz az az eszme, amely ennyire tökéletlenné válik, minely meg akar valósulni. Hosszu vitáim voltak vele, igyekeztem viszsztatartani, de én magam nem pótolhattam azt a közösséget, amelyre az életét tette s amely kilökte magából.

Mint ahogy engem is kilök. jóval türelmesebb, kiegyensúlyozottabb, makacsabb is vagyok, mint József Attila, az ideeim is épebbek, de növatovább már én sem bírom. Huszonöt éve türtem a szellemi számkivetettséget, s most kezdjem megint előlről, ellenkező előjellel? Kétféle következtetés nx kínálkozik ennyi eredménytelenség láttán: az egyikkel önmagát, a másikkal a társadalmat marasztalná el a művész, de mindakettő kiverné a kezéből a tollat. En ma már-már itt tartok.

Pontosan az történik velem, ami József Attilával. Ugyanolyan ostoba, értetlen kritikák a partsajtó részéről, a szemérmék hiánya az értékelésben, teljes vakság írói, tenát pártjelentőségemmel szemben, mellőzés minden téren. Ez az a közeg, amelyben dolgozom, s ahol továbbonótnék? Ugyeskedők, könyöklők, féltékenységek toliakodnak elém s a part nem hogy ~~XXXXXXXXXXXX~~ segítségemre lenne, de még inkább őket segíti.

Egyetlen olyan szava, mozdulata nem volt még, amellyel a nyilvánosság előtt félreérthetetlenül kifejezte volna nemnogy tiszteletét, de még csak megbecsülését sem konkrét feladataimban is nemnogy megsegített volna, de inkább akadályozott. A Nemzeti Színnázban nem engedte műsorra tűzni darabomat taktikai megfontolásokból, amelyekről napról-napra jobban kiderül, hogy milyen narsányan hamisak. Taktikai megfontolásokból egérszürke senkikkel, a legjelentéktelenebb polgári írókkal tölti be az u.n. disznelyeket, ami természetesen azt jelenti, hogy ezeknek az íróknak a nevét, tenát m u n k á i t is propagálja akarva-akaratlanul /mert minden hamis taktika visszajára fordul/. Regényem kiadásában nem tud segítségemre lenni, mert nincs pénze. S amikor végül kiad egy szép-irodalmi lapot /a Gondolatot, amelyet egyszer már én is szerkesztettem, tenát valami közöm-jogom is volna hozzá/ akkor - ahogy szavaiból kivettem - még csak szoba sem került a nevem, nyilván megint taktikai megfontolásokból.

Igen tisztelt, barátom, ime a gyakorlat, amelyet semilyen jóakarattal, semilyen önsanyarogatás arán, a legilletlenebb szerénységgel sem tudok összeegyeztetni előadással. Kell biznom - ha érdemesnek tartod - hogy megkeresd a hibát, bennem vagy a partban, mert én már fáradt vagyok enhez a munkához. A "partizán" - hogy szellemes hasonlatoddal éljek - csak úgy tud harcolni, ha egyetértésben tudja magát a néppel és segítséget kap a sorkatonaságtól, különben rablóna vagy üldözött vadda válik.

Újfiént elnézéseidet kérem, hogy a közügyet önmagammal azonosítva, ennyire megterneltelek személyemmel. Szeretettel üdvözöl

Bpest, 946.11/9.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

nived

Lukácsfüdő, 59. rabá

Déry Tibor

Kedves Gyurim,

most olvastam el Farum tanulmányodat, el-
ragadtatva gratulálok. Klasszikusai szigoru és
söp kifejtése a gaudolabuah! Felhívulak,
de már késő van.

De én is érfelem frembealli fásat, ill. orfd-
lyorisát aramban nem érfeu.

Vagy öröm számomra, hogy tanulmányodnak és
az az multkari ~~gaudolabuahmenter~~ felbárdomnak
több gaudolaba falálkoruk. Zóde van ebben nyit-
van mábrakárai diák heteimnek is.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

947. XI. 29.

töbör
Dény

Kedves Gyuri, Szerbud,

LGWIC 12-350/4

Alás koronét a beküldött kártyáért. -

Pokolian jól éreznem napam Romában, ha Paulus nem kapott volna néhány nappal ideérkezéskor után egy, erős isidő-rohamot, amellyel még most is az agyat nyomja. Én felbarácsol-
tam az idét, hogy befejezzem a Cullag - pisztolygyűjtést, végre is értem, P. aramban még nem a befejezéséért. Lehet, hogy a pápa áldása - amelyben huszöt vasárnappal a Lit. Péter előtti mi is réreledtünk - mondani lehet, hogy ez hirtelen, erőteljesen ezt a csapást, az áldásnak, ill. az elő-
zőre remlberédnek erősen politikai íze legyen. Nagy reu-
fásem volt egyelőre.

A fi robarabban, a 17-esben laktnak néhány napig, abban reménykedtem, hogy szorgalmat emelke meg fog ér-
letni. No' sines rola. Ki sinesnek feleldni a napra, ha
volna nap s ha volna, hova ki feleldni; egyen sines, fésnek.

Roma egyelőre pókolian drága, a kiradok nem sines-
görög-

Lukács Arch.

MTA FIL. INT.

nek körülötte és a baloldal alaposan le fog marad-
ni 18-án. Neki merészabb vélemények derültek. Miért is
lehet a K. Nép állandóan gőzölni keltezőkkel? Ez mög-
gőzött rószai kördés, nem kíván feleletet, mert a feleletet isme-
rem - > helyfeleletem.

Nem tudom, mit kívánjak nektek? újabb újgal-
mat a miu köhoz; én újgalmat szoktam a p. k. ü. k. k.

Ölelések mind a ketten

948. IV. b.

Wéber

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

175

948. J. I.

64412-35015

Ísten bocsássa meg, egyre
 szibarifábbak lesznek. Valahány-
 szor egy uxoranesfat látok, kinke-
 esek. Feloldorást kérekünk!

FOTOCELERE - TORINO

dr. Lukács György és neje

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Dejnyeh

Ungheva

Budapest

Ediz. Vincenzo Carcavallo - Napoli
Via S. Baldacchini 29 - Rip. interdetta

Vera Fotografia

ter. Jászfalv. r. 2.

228 - Capri - Panorama da Cetrella

1942-350/6

Kedves Gyurim,

mellékelten küldök egy hozzászólást az Sz N-beli nyilatkozatodhoz. A Csillag számára irtam.

Igen ám, de baj van! Egy hete, hogy elkezdültem vele s azóta forogtom, forogtom s nem tudom, mitévő legyek vele. Egyetértetek ~~EMKÖZZÉHÍZKÉKEMAI~~ önmagammal azaz a hozzászólással s mégsem tudom, hogy közöltessem-e. Igazam van? A legtöbb igazság oly kétes valami s olykor káros is lehet! Másfelől viszolygok attól, hogy elhallgassam azt, aminek az igazában eredménykedem. Ha az ember valamilyen gyakorlati cél érdekében elhallgatná azt, amit igaznak vél, nem épp a cél vallaná-e kárát! Nem tudom, mit tegyek.

Azt határoztam, hogy bölcseségedre bízom: te határozd el, hogy mi történjék a cikkel. Ha elvben elhatározta, akkor vedd még fontolóra a következő gyakorlati megoldási lehetőségeket. Németh Andor azt szeretné, - s ezt én is - hogy rögtön felelj rá. Ebben az esetben én levélformát adnék a cikknek s te levélformában válaszolnál, s a kettőt egymásután egy számban hoznók. De akkor is meggondolandó, hogy nem inkább a Forumban-e.

Egyébként: szerintem egy helyes megoldás lenne: tiz évre betiltani a művészetet s a rendeletet a határidő leteltével újabb tiz vagy husz évre érvényesíteni egészen addig a pillanatig, amíg az egész ország egy emberként fel nem állna s az utcaseprők, párttitkárok, vállalati vezetők és miniszterek mind elégiákat követelnének.

XXX

Paulus Hévizen kurázik, én a Ganz gyárban tanulom a szakmámat. Nem hiszem, hogy elutazom az idén. Gertruddal együtt ölellek, s ne vedd zokon, hogy nyári sétáidat megzavartam.

Bpest, 948. VII. 30.
Rudolf tér 5.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1942-350/8

Kedves Gyurim,

a pereben fejeztem be Forumbeli tanulmányad al-
vadászat. s rögzítõ irók (nem tudom, mihez érke-
zel) nagy megmondjaim: egészen elsörendü munka,
gratulálok. Megvilágítottá bennem azt a már ré-
gen ir kelödo véleményemet, hogy az egyre lesedö
kulturpolitikai harcban teljesem mellett kell állnom,
s minden valaminevaló irónak - még akkor is,
ha éppen másban nem értenék egyet. Nemcsak
azért, mert a legnagyobb kérdésekben igazad van.
hanem mert fennadja belülöt is az igazadat.

MTA FIL. INT.
Lukács Arca.

Megkérnödök arra, hogy fel. ha harra er fel. Mi

kb. 10 nap múlva elköltözték 4-5 hónapra
egy pestkörnyéki faluba, regényt kerestek irni.
Okeblemeit ki akaram kénni fandsodát. Nagyon
jó volna, ha megfigyelnél bennünket valamelyik este,
de ha ez nehéz nem volna alkalmas, jmménekesen
alkalmaskodam a je időbeszafasodhoz.

949. IV. 28.

MTA FIL. INT.
Lukács

Tygar híved
O'Ény János

177

ÜDVÖZLET BÜKKSZENTKERESZTRŐL

Talán még Abrahámkegen vagytok,
de igysem tudam ott a címeket. Én
itt egyedül a Bükkben, Steudhált olva-
sok, ami nem jó, ha az ember misanthrop
kedvelés van. Idegim, gőrxam, gőge-
hurufam árepreuch, akkor meg mi marad
a vieillere verk-re? Kereshet végre egy
jó könyvet olvasni, amit én irtam, de abból
parfol, az síres. Igyen alacsony goudalalal
fopalkorofakual 700 m magasban. A beuueket
0 m magasoddu. Melkpen ötel

VII.—213

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP (5. sz. fiók, p., VII., Sip-u. 3.)

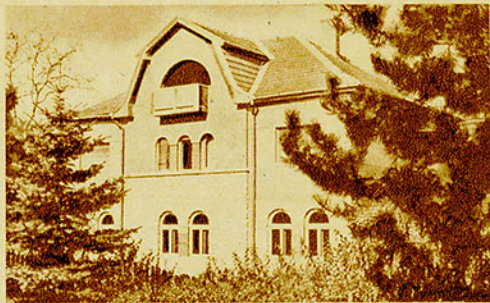
64422-30

Lukács György elvt.

Bpest V.

Belgrád rkt. 2.

Rey

164212-350/16

Kedves Gertrud és Gyuri bácsi!

Hálásan meg akarjuk köszönni vendégszereteteget. Itt valamennyien kitűnően érezzük magunkat, eddig az idő is remek szép volt, ma elromlott. Eddig az Annus is nagyon jól főzött, de az is elromlott ma, de mi azért kitartunk.

A házban minden teljesen rendben van. Mindössze egy kis apró baleset történt, a kis Angéla betörte az alsó hálószoba ablakát. Ez nem lett volna baj, de tegnap este nagyon hideg volt, úgy hogy be szeretnénk volna fűteni. Sajnos, sehol sem találtunk tüzfát, úgy, hogy kénytelenek voltunk kivágni az egyik almafát, azt fel is aprítottuk, de nem akart tüzet fogni a kályhában, ezért utána egy cseresznyefát is kivágtunk, de az sem égett. Csak ekkor fanyalodtunk a butorokra. Az egyszerűbb, fehérre lakkozott székek közül kettőt felapritottunk, de mivel a kályha rettenesen füstölt, még egy nád karosszékkal megpróbálkoztunk, és csak akkor szántuk rá magunkat arra, hogy a kályhát szétszedjük. Visszarakni sajnos, nem tuduk, és a lezuhanó kémény beszakította a padozatot, a vízvezetéki csövek kitörték, úgy, hogy a tűzoltóság kivonult, de semmi baj sem volt, mert a keletkezett tüzet egy óra alatt eloltották. A tető ugyan teljesen leégett, de a falak épen maradtak, néhány butordarab is megtalálható a falubeli parasztnál, akik azokat gondosan megőrzik.

Mi most a pincében ülünk, nagyon jól érezzük magunkat és ezt tisztára kitakarítjuk, mire elmegyünk!

Szives üdvözlettel, szeretettel és hálával

Ábrahámhegy, 1954 szept. 18-án, a volt Lukács-vilában.

Libor és családja
Önny István

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Angela és Ursula
Géza

281

Deiz - Orleans
A boaldie maly

100/12-350/19

Kedves Gyuri, Szerbnd.

még egyszer meg akarom inni is kedvőm a róppori ked-
ves bejegyzését. Kettekesen jól értem itt magam. Berdthömmel,
hárvorshánóval és kutyával jöttem ide, tehát teljes ruobeli és
kefi komforttal, semmiféle más fűszere a világon nincs rúksi-
gem. A kertben e pillanatban látható: tejsín-ruhagok
formájában két virágzó bokor spinea, két virágzó lila cid-
rus, egy aranyeső, s föbbrendbeli olajfa, melyek kövödesen vi-
rágorni fognak. Ezenkívül orvosi esztrókban sötétlila imirek,
gyönyörűek. Virág aramban kevés van. Azt ajánlandom, hogy lá-
pogassatok meg bennünket - hárvorshánó levein, könt mindig van -
s akkor hozzátok rengeteg petunia magot vagy palántát, cinidat,
s főképp bűdösköt - a világ legnobb virága - s majd mi dülköt-
jünk. Ezenkívül még lehet violát, az illata miatt is, és barságy-
virágot.

Egyéval itt gyönyörű, csak ne kellene dolgozni.

Ökvetlenül és föltétlenül ajánlatos, hogy eljöjetelek. Ök

955. V. 18.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Tibor

Hozott kedves Gyurim,

a születésnapjaid üdvözlését nyilvánosan akarom neked elküldeni, de nem sikerült. Már három hete bejelentettem az Irodalmi Újságnak, hogy iróniát és horridot, most az utolsó hetem kiderült, hogy nem közhely a cikkem. Illés örvényeskedéssel kezdte, hogy én iróniát írok, aki fél évvel ezelőtt írtam iróniát - azt Halmos közhelye odem, aki más véleményen volt ugyan, de Illéssel szemben nem tudta érvényesíteni. Tedd el a földi köze! - én is azt kérem, csak ha kevesebb filozofusi magabizalommal, mint ahogy neked fog sikerülni.

De ha már ugyancsak van neved, legalább irásba mondjane el neked, kedves barátom, szeretlek volna kritikusom, hogy milyen mély hitelességgel és ragaszkodással viseltettem iróniáid. A kelte oly természetesen tudom-gatja egymást - noha a horridot való viszonyomban szinte azt hiszem, külön-külön is meg tudná állni. A szeretet még felfelé kötött sem megparancsolhat csak racionalizálni s ezért nem fél elmondani azt, hogy ar emyémek van még egy ~~hosszú~~ hosszú de me is, mely ugyancsak önállóan megállna a talpán s mégis elválaszthatatlan része a horridot való

szeretkezem, s ez Zsófia indult szeretkezem. Kétten annyira összekapcsolód-
tak bennem, hogy képtelen vagyok az egyiket a másik nélkül szeretni (legfel-
jebb értelmezés alapján azaz megkülönböztető-különböztető két alakotokat) s nem ~~er-~~
tudok meg az egyikre gondolni, hogy a másik fogta meg ne jelleme mel-
lette. Így hát el kell tűnnöd, hogy ez a levél nekem van címezve, de
kettőtöknek róla s éppen a legnevelő hársághoz, melyet eddigi életem-
re megismerhettem.

Nincs is ennek a levélnek más célja, ^{mint} hogy rövid elmondja nekem,
amint eddig csak viselkedésemmel árulhattam el, azt t. i. hogy milyen
jelentős helyet tudtal elfoglalni birony már kissé kopásnak indult é-
letem életében. Amikor 45- ben (vagy 46- ban?) a Parlament folyó-
sájan megismerkedtem, nem gondoltam volna, hogy még van hely új
barátság számára ebben a már lassan beárkáló időben, mely az
elmúlt évek során annyira mindent volt kinyitott kirekeszténi magától
hogy megarta leffermentéséi egyensúlyát. A hányóra szerkesztés
eredményes termelésese hozzásegített munkád s életed hite s
hívele, de megvalósítani a személyes ismeretség valószínűleg meg,
hogy ne mondjam, a molekuláris ismeretség, mely ~~is~~ minden alaposabb
örzésnek elengedhetetlen feltétele. Nem tudom barátság benn ~~is~~ csak

bánszói - semlyen nagy szellemek, amelyek epér ^{lehetőség} ~~lehetőség~~, ~~életével~~
nem rohamozták s amely - s er már a ^{lehetőség} ~~lehetőség~~! - a maga
lehetővé nem segítene engem kétségbe s kétségbe, örömeimben, fájdalom-
mainban. Sajnos, intellektuális érdeklődésem sok tekintetben még fél ké-
zőségi, mint a fied (holott te az enyémét is be tudod fogni), s így én
vannék inkább mindenre követhető (holott te mindenütt utolér) - s hogy
ennek ellenére ~~s hogy ennek ellenére~~ megállítottam nélküli ^{szűkebb körben} ~~szűkebb körben~~
szerepét, az utóbbi nagy személyiségeknek érdeme. S tegyük hozzá, Ru-
kömbörséged érdeme is, mert hisz az, hogy van mit megbeszéljünk a
másközt, épp az feni drágává a barátot. Soha nem kedvelke-
lek nagy, mint azokban a pillanatokban, amikor nem értekem eszt
veled s azokban a napban ritka ~~pillanatok~~ esetekben, amikor hara-
gudtam rád.

De, hogy esendő is vagy, az feni igazán érthető a mind számára.
Nem kívánom, hanem kívánom, hogy emlékeimben épp azokban a
helyzetekben rögzített meg a legesélyesebb, amikor így vagy úgy, ellen-
mondásba kerülhet irántemmel vagy irántemmel vagy irántemmel.
És az önmegbecsülésnek kevés embernek a fied, melyen át ~~csak~~ lé-
nyeged felé közeledtem.

S oxszel, a "lényeggel" elérkeztem ahhoz a ponthoz, ahol már nem tudom
folyptatni ezt a levelet, ha nem akarom, hogy egy meleg köszöntésből, a
szereket ~~hívás~~ hívószókból essévé váljon. Ezzel mindössze annyit: hogy
működés és életed együttése az én szememben - amennyire meg tudom ítélni -
megható és hős példának, hogy korunkban meddig tud emel-
kedni egy nagy nő. Hős az erőfeszítésben s eredményekben s megpróbált
buktáiban. Alig van, én nem ismerlek sebb emberi magatartást, mint
azt, amellyel te önmagadban s kedvűt nézed.

Ha csak egy bárányokhoz ki tudtam volna fejezni mindazt, amit
akarlak! A te hozzáim való szereteted segíteni fog s bevélni, mely egy
rég tartó s mely kedvefleuségből egy órára ki tudott váltani arról, hogy
gondolatban teveled - veled - foglalkozhassam.

955. IV. 10.

MTA FIL. INT.
Lukács

Tibor

179

LML 12-350/20

Kedves Gyuriék,

sajnos, nem jöttek le eddig, ellenőrizni, hogy dolgozom-e s
egy pofasán viduoltam-e be a kerből. Azóta a földben nagy válto-
zások lehetnek.

Remem pedig annyi, hogy szeretnék még egy kétket megfogalmazni
ittmaradasszat, tehát kb. jún. közepéig, ha lehet. Persze, nem fu-
dom, nincs-e szükségem a hátra, s hogy maga az újabb kétes is nem
fapőntalanság-e már - de bírom abban, hogy annyira nyitottan én
kérdök, ill. kérek, hi ugyanolyan nyitottan válaszoljak. Most persze, tudok
én a Pasareten is dolgozni - ha ugyan engedélyt tudok - s csak azért
maradok itt, mert van itt a kényes egy 3 virág, melyről nem tudom, hogy
micsoda, s az csak két hét múlva fog kinyílni --- De két helyben,
hogy az tinta formalinussal s már nem is fragelem tovább, s igérem,
hogy megpróbálom.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Lú. údv.

955. II. 1.

Percy

Ódes Szűri és Szekund,

1892-350/29

Tudom, hogy milyen rosszul esett nektek, hogy a regényem nem
jött ki, hogy bizonyára országon kívül értesültek és mentek, hogy
erőlt és neheztelni fogok. Erőlt tudom ró magamat erre a pár
szóra: - az ösütközések ahánnyel is éles formája sem a múltban,
sem a jövőben a fiú percekre nem bántok meg engem s nem sa-
roskáljak meg hozzátok való odaadó szereteteim. Nem annyit kérek,
hogy nem országon magam a munkáimmal, sem azt hogy kevésre
beszéltem véleményeket, de az intellektuális ösütközés mögött is any-
nyira erősem pokorszavakat, a jóindulatot, a beszélgetést, sőt a his-
teket is, hogy még akkor sem bántottok volna meg, ha kevésbé ka-
pufatosan mondjátok el véleményeket, mindyet persze együtt megértekem.
Bármilyen neheztelésnek látnak, szinte lelkiismeretfurdalást éretek, hogy es-
lődni akarom nektek s egy heti háborás után erőlt írni most mégis.
Véttem körül az egyik tételt; egyelőre még abban reménykedem, hogy az

MTA FIL. INT.

Lukács A.

nem én vagyok, de bíchopp van is, a levedés, még a saját megröge-
mülésem sau ravarhata' meg azt a ravartalan boldogságot, amit
a barátságok szerer.

MTA FIL. INT.
Lukács A-1.

Lokrosz álél
Téle

960. T. 18.

184

MTA FIL. INT.
Lukács A-1

LVV 12-350/52 Párizs, 1963. V. 18.

VICTORIA PALACE HOTEL

6, Rue Blaise-Desgoffe

(RUE DE RENNES)
PARIS (VIe)

TELEPH. LITRE 80-40 1ET SUITE
TELEGRAMMES VICTORPAL-PARIS

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

Drága Zsuzsán,

a bízható és most a legnehezebb
idő, amikor én is megdöbbenés
tagléseapása már elhullt s a jelen-

ket mindenképp apró hiányokhoz kell korlátoznom. Hogy saj-
nálom, hogy épp most nem tudok veled lenni: én itt, ide-
gen kómpaszok, az évek új bejegyzés és fennvaló fennke-
gében is folyton jár gondolok s nem tudok korlátozni ah-
hoz a gondolatokhoz, hogy hazaérve én is új, nem korlátozok,
hanem csak korlátot fog vesztés: de én korlátozom az ember már
nehézre köt új barátságát s az én számára is megkezdés
vált, hogy mennyire a zűbeiben nőttek, s most érzem csak,
hogy mennyire fog hiányozni nemcsak nagy asszonyi bel-
essége, hanem hallgatóság s gondolatok és a könnyed
kezesége is, amely oly kímélően jutka már ebben a kor-

Bau. I mennyire fog hiányozni hozzád való szereted!
Édes barátom, azt szeretném, ha sügerrint vennéd, amit
telefonon, deó felindulásomban mondtam: nagy fehérek
neműket, mind kétfőjüket nemcsak legjobb barátaidnak,
hanem családtagoknak is, s bármilyen ügyekben nagy
rendelkezéssel velünk, mintha szerkeid - házias szerkeid -
volnánk.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Nagyon nagy szeretettel ölelünk

Tibor

Édes Gyuri bácsi!

Nagyon nagy szeretettel gondolt hozzára és csókoltja

Böbe

(Valer ment)

Dán

Megválaszolás 12/XI

Edes Gyurim,

Romában tíz napig voltunk s bármilyen szép és megható, én boldogan jöttem el, mert nem bírtam a pokoli zajt és forgalmat. Reggelen a magam élete számára két jelkepet szerkesztettem címeremül: Kert és Országut, de ma már inkább csak az előbbi vonz (ahogy egyebkent illik is a hetveneves vén legendához), az Országutról amúgyis leszoritana az autoforgalom.

Carroccival röviden talalkoztam, felesége nem volt Romában. Leveledet nem kapta meg. Cases-szel egy fél napot töltöttünk, levitt bennünket kocsián a tengerpartra, jól eltöltöttük egymással az időt.

S most három napja itt vagyunk ebben a toscanai paradicsomban, egyesegyedül ebben a szép hazban (amelyről Böbe fog majd részletesebben beszámolni). A körülmények kisse szokatlanok, de megszokhatók. A taj valóságos tünderkert, isteni csönd, semmi kocsiforgalom, neha harangszo hallatszik valamelyik hegyi templomból, egy szép nagy kutya ugat neha a parkban s tökéletesen jól éreznem magam, csak egy gond nyomaszt, az, hogy dolgozni akarok. (Minek?) Már rég nincs bennem az az alkotási kenyszer, amelyet benned annyira csodálok, de mszaj dolgoznom, mert másal nem igen tudom eltölteni az időmet, a mások könyvei pedig meg kevésbbe érdekelnek, mint az enyeim. S ha nincs, ami kitöltse, akkor az alkotói diszciplina üresjáratban dolgozik. (Persze, ha már egyszer belekezdtem a munkába, akkor a részletproblema meg izgatnak).

Gyurim, Zoltantól hallom, hogy egészséges és munkabiro vagy, vigyazzal ~~XX~~ magadra. Címünk a boritekon, előrelathatolag 3-4-5 hetig maradunk meg itt, az időjarastól es a körülményektől függően. Időhént életjelt adunk es kerünk.

Nagy szeretettel ölel
1963.nov. 6.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Tibor

Kedves Gyurim

bizonyára tudsz róla, hogy a Stern tv emberei nálam is jártak itt Püreden. Nem fogadtam őket valami szívesen. Minden előzetes~~XX~~ megbeszélés nélkül egyszerűen rámtörtek s azt kívánták, hogy beszéljek rólad 2 percig. Visszautasítottam, mondván, hogy egy olyan bonyolult jelenségről, amilyen te vagy, nem tudok 2 perc alatt legföljebb lapos közhelyeket mondani, de egyébként is rossz rögtönző vagyok, nem vállalom. Végülis abban állapodtunk meg, hogy 5 percet adnak s még egyszer visszajönnek, ha értesítést adok. Ez két nap múlva megtörtént, de úgy látszik, meguntak, nem jelentkeztek.

Mindezt azért írom meg, mert úgy látszik megbizhatatlanok s attól félek, hogy fenti értelmű üzenetemet vagy rosszul vagy egyáltalán nem adták át neked. Elküldöm hát most a szöveget, amelyet be akartam nekik mondani.

Ennél is fontosabb azonban: hogy mikor látunk? Semmit sem tudunk rólad, nyári terveidről. Megígérted, hogy lejössz s mindketten nagyon várunk.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

B.füred, 1968. junK. 30.

Sok szeretettel ölelünk

Kag szeretettel

Csóka Gy. Bóba

Megyeri Lajos

OP/

Kedves Gyurim

Stern-ék megkértek, küldjem be nekik a hozzád írt bevezetőmet, beakarják olvastatni. Sajnos, nem találok másolatot róla, gépirónóm pedig itt nincs, így arra kérlek, küldd el nekik a te példányodat, majd Pesten pótlom.

Jó volt megint együtt lenni. Ismételjük meg!

B.füred, 1968, jul. 24.

Ölel

Ilona

Stern-ék megkértek, küldjem be nekik a hozzád írt bevezetőmet, beakarják olvastatni. Sajnos, nem találok másolatot róla, gépirónóm pedig itt nincs, így arra kérlek, küldd el nekik a te példányodat, majd Pesten pótlom.

Ilona Lovász

Kedves Gyurim

egy szivesség: van egy Kant mondás, mely arról szól-
anyám szokta idézni- hogy két dolog tölti el áhitattal, az egyik a lelkiismeret
(azt hiszem), a másik: der gestirnte Himmel über mir. Körülbelül
idézek. Megírhatnád pontos szövegét?

Néhány nap mulva befejezem könyvemem, hálistennek! Már fá-
radt vagyok.

Hogy nyaraltál?

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Tamáshegy, 1968. aug. 25.

Ölel

T. Kovács

021023-51 J. Kovács

10/1

104211-350/53

Kedves Gyurim

tegnap jöttünk vissza Pestről, ahol két napig voltunk, s itt találtam rá Uj Irásbeli cikkedre, mely megint - mint a régebbiek is - nemcsak öröm és megtiszteltetés volt, hanem egy újabb továbbgondolkodási lehetőség is. Hogy aztán az én megátalkodott konok fejem megint csak a magam igazát igyekszik kibolhászni az ellenérvekből is, az már az emberi nem azon sajátosságai közé tartozik, amelyeknek Káin indította folytonosságát én sem tagadom. Persze hogy van folytonosság, de miért annyival erőteljesebben a rosszban, s miért csak oly halványzölden a jóban? Én azt a rég ~~elhangzott~~ elhangzott bunkósuhintást hallom ki még mindig az ember minden ~~fura~~ fura játékából s képtelen vagyok elhittetni magammal, hogy csak a fülem káprázik. Az "ítélet nincs" cím csak bárgyu védekezés önmagam ellen. ~~nonne~~ hogy meg ne kövessenek a piactéren, de hát ez senkit sem téveszt meg, s persze te is észrevetted.

Pesten elutazásunk reggelén felhívtalak, de még aludtál, csak Pirivel tudtam beszélni. Azt reméltem ugyanis, hogy személyesen is tudunk előttevaló este az oratoriumok bemutatóján találkozni, de nem voltál ott. Lehet, hogy a színház az átadott lista ellenére nem küldött neked jegyet?

ANTA FIL. INT.
Lukács Archív

Pesten megkerestem a német tévének tartott bevezető kéziratát, leirtam, mellékelten küldöm.

Nagyon melegen öllelek, no persze hogy Böbe is.

B.füred, 1969. okt. 21.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Tilgner

193

LG46 II-350/55

Kedves Gyurim,

egyre vártam, hogy választ kapjak tőled, keressünk-e neked szobát itt a környéken, de ugylátszik elfeledkeztél megállapodásunkról. Nem sürgettem, mert mondtad, hogy amugyis csak szeptemberben kerülne rá sor, amikor Ferkóékkal mész utópihenésre.

Nem tudom, az első nyaralásodat már a hátad mögő hagytad, vagy még csak eztán kerül rá sor. S persze azt sem tudom, hogy mikor van kedved lejönni hozzánk. Egyáltalán semmit sem tudok rólad - mindössze egészségi állapotodról érdeklődtem Aczélnál, aki nálunk járt: - azt mondta, rendben vagy. De hát ez nem pótolja a személyes együttlétet. Szeretnénk a gesztenyefánk alatt látni s lábadnál ülve hallgatni, ahogy bár olykor lázongó, de hü, s téged nagyon szerető tanítványodhoz illik. Böbénk is alig várja már ezt a pillanatot.

Tehát?

B.füred, 1970. jul. 22

Tamáshegy

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

✓
Lukács

LNYLIR-350/57

1970. aug. 29.

Kedves György

Tudam ugyan - töred' - hogy nem lehet adni a ki-
tűntetésékre, tehát a nyarunkban jószó gyakorlatokra sem,
de ez a Széthe-díj, azt hiszem, több formáltságmal, való-
ban a legjobb utóvet helyben főhajtása elvétel, tehát re-
noverkivételük sem lehetnek fotóképeknek.

Nevezés Postán járunk, (a filmet utóvet meg) felhívunk,
de nyarunk, csak Pipard beszélünk.

Örömmel ide. Telefonunk is van 40-690, Pestnél egy-
nemesi hivatás. Vélcsi Lili sept. közepén után utóvet lesz,

Dolgunkok. Ölelünk

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Pipard

114211-350/58

megvalaszolajan

Kedves Gyurim

hálásan köszönöm a könyvet. Már a tartalomjegyzéke is izgalmas olvasmány, hisz épp azokat a témákat jelzi, amelyek személy szerint engem is a legjobban érdekelnek. A napokban befejezem az itt megkezdett kisregényemet, utána rögtön előveszem a könyvedet.

Már többször hívtunk a nyár folyamán; miért nem jössz? Most újra hívlak: Szilasiné van nálunk - ma este érkezik - hátha az jobban vonz.

S ha rászánnád magad, hívj fel telefonon, egyenes kapcsolat van Fűreddel, telefonunk 40-690. Nagyon örülnénk neked.

Bf. 1970. IX.19.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Szeretettel ölelünk

Tibor

Dés

Kedves Szűzsi, ma délután hoz-

Piran — Slovenija

szem, nagy firtelettel és szeretettel
beszéltem a polad. Ööl Tibor
billió vár zöhe
Hive Sacher. Mason

In Liebe Verchünig
mit 13 Brümmling
Ernst Fischer

(Erm Bny jolyt bndok)
Wir bedauern es sehr,
dass wir nicht nach Bpest
kommen können, weil
die Bahnarbeiten
denn die sehr verkehrte
Leu

113 — Tisk in založba ZGP »Pobirski tisk«, Murska Sobota

Posnetki (Kros)

POŠIL
ŠTEVILK

Lukács György prof.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest V.
Belgrád rept. h.

72

GP „SIDRO“ PIRAN

МЕЖДУНАРОДНОЕ

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО

Mind kelbőfőket ölel

Tótyog

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Куда

Lukács Arch.

Кому

Budapest V.

От

Belgrad p.krt. 2.

Ленинград. Дворцовая площадь

Госфотокомбинат «ЛЕНФОТОХУДОЖНИК»

Редактор И. Овчеров М-42919 1953 г. Зак. 320 Тир. 25 тыс. Цена 70 коп.

Kedves Gyermem,

nappu szép a kámped, holdas körömet.

Tibor

Kedves Gyurim

Szilasiné most nincs otthon, Ischiában van Grassi-
nál, utána Romába utazik, majd csak valamikor
novemberben vetődik haza. Akkor majd írok neki.

Mi a jövő héten már Pesten leszünk, felhívunk

okt. 8.

Ölel

Tibor

Pösch,

a levellet található

19. leírás: Aegwächle wasser,
Bd. IX. 262. S.

(Feltalálása 1968. - a level
de ex-plant nem osztó
figyelmet a borsó-
levellettel